

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 398/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Jurčišinom, advokátska kancelária, Mlynská 898/26, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Er 1309/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Er 1309/2006.

Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 8. mája 1996 bol sťažovateľ účastníkom dopravnej nehody, ktorú mal aj sám zaviniť. Podľa samotného vyjadrenia sťažovateľa *„Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove oznámilo [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], že riadil motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu a táto si následne voči nemu uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 6792 SK s prisl. a to návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 25.03.1997.“*. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol [REDAKOVANÉ], ako oprávneným subjektom podaný na Okresnom súde Košice I, ktorý v ďalšom predmetnú vec odstúpil okresnému súdu, ktorý aj 14. mája 1997 pod sp. zn. Ro 6345/97 platobný rozkaz vydal a svojím uznesením č. k. 1 E 694/98-3 z 30. marca 1999 rozhodol o nariadení výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy. V ďalšom Exekútorský úrad [REDAKOVANÉ] v Košiciach vydal voči sťažovateľovi ako povinnému v exekučnom konaní upovedomenie č. k. Ex 12/2006-4 zo 17. mája 2006 o začatí exekúcie, ktoré sťažovateľ napadol námietkami ako riadnym opravným prostriedkom. V konaní vedenom pod sp. zn. 26 Er 1309/2006 okresný súd uznesením č. k. 26 Er 1309/2006-30 z 27. februára 2017 rozhodol o zamietnutí námietok sťažovateľa ako povinného proti vedenej exekúcii, a zároveň aj zamietol jeho návrh na zastavenie exekučného konania. V ostatnom podal sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

Meritom argumentácie sťažovateľa je postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 E 694/98, ktorý do dňa podania ústavnej sťažnosti nemal rozhodnúť o sťažovateľom podanom odvolaní smerujúcom proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 E 694/98-3 z 30. marca 1999. Ako výslovne sťažovateľ uviedol, *„... bolo vydané uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 1E/694/98-3 zo dňa 30.03.1999, ktoré opätovne nebolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľa. Voči tomuto uzneseniu podal v predpísanej lehote sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie na Okresný súd Prešov dňa 13.4.1999. O tomto odvolaní Okresný súd Prešov do dnešného dňa nerozhodol.“* Podľa názoru sťažovateľa *„Okresný súd Prešov svojou neodôvodnenou nečinnosťou spôsobil vznik zbytočných prietáhov, čím porušil základné právo sťažovateľa*

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy, ako aj jeho právo na prejednanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa, [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 26Er/1309/2006 porušené boli.

2. Okresnému súdu Prešov prikazuje konať o Odvolaní voči uzneseniu Okresného súdu Prešov I E/694/98 zo dňa 30.03.1999.

3. Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 26Er/1309/2006 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

4. [REDAKOVANÉ], priznáva finančné zadosťučinenie vsunie 20 000 € (slovom dvadsaťtisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Prešov povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Prešov je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípade proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy... Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Podľa § 50 zákona o ústavnom súde musí sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 obsahovať označenie..., ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,... právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,... proti komu sťažnosť smeruje.

Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný

súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

V rámci svojej judikatúry ústavný súd opakovane vyslovil, že návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy v spojení s § 50 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci (II. ÚS 37/02, III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že návrh na rozhodnutie uvedené požiadavky nespĺňa, môže takúto sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, a to zvlášť vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľom predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre jeho rozhodnutie v uvedenej veci. Sťažovateľ sa v bode 1 petitu podanej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv a slobôd podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Er 1309/2006 a v bode 2 petitu podanej sťažnosti žiada ústavný súd, aby prikázal okresnému súdu konať o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 E 694/98 z 30. marca 1999, v dôsledku čoho je sťažovateľom takto formulovaný petit nevykonateľný. V poradí ďalším nedostatkom podanej sťažnosti je k nej priložené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom, z ktorého síce vyplýva, že sa udeľuje na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom, avšak bez akejkoľvek špecifikácie konania alebo rozhodnutia orgánu verejnej moci, v rámci ktorého bolo udelené/malo byť udelené. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného

právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Nad rámec už uvedeného vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Er 1309/2006 pri rozhodovaní o námietkach sťažovateľa voči vedenej exekúcii ústavný súd poukazuje na samotnú argumentáciu sťažovateľa, podľa ktorej *„O podaných námietkach rozhodol Okresný súd v Prešove po uplynutí desiatich rokov Uznesením 26Er/1309/2006-30 zo dňa 27.02.2017... Právny zástupca si po preštudovaní spisu prevzal predmetné Uznesenie osobne na Okresnom súde v Prešove dňa 06.06.2017. Následne v zákonom stanovenej lehote podal Odvolanie proti Uzneseniu Okresného súdu Prešov, sp. zn. Er/1309/2006 zo dňa 27.02.2017.“*, z ktorej teda explicitne vyplýva, že konanie o námietkach je/bolo právoplatne skončené už v čase pred podaním ústavnej

sťažnosti. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je teda aj názor (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 32/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 22/01, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 37/02, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, IV. ÚS 102/05), v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie označených základných práv orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Z uvedeného dôvodu okresný súd už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani spôsobovať prietahy v ňom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2017